

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciół“ i „Rolnik“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawalstwo „Drwęca“ Sp. s. o. p. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowe Miasto-Pomorze, Czwartek, dnia 21 lipca 1927.

Nr. 86

Tak dalece już doszło rozchwalenie się żydów — że we warszawskiej radzie miejskiej poczynają rozprawiać po żydowsku.

Zwycięstwo sanacji moralnej i ujęcie przez nią steru państwa, powitali żydzi z wielką radością i zadowoleniem, spodziewając się po niej urzeczywistnienia swych dążeń, a mianowicie stworzenia w państwie polskim swego państwa własnego. Obecny kierunek rządzący sprzyja żydom, idzie często tak dalece na rękę ich życzeń, że wywołuje to nieraz trwogę i oburzenie w społeczeństwie polskim. Dość wspomnieć zamiar rządu zniesienia spoczynku niedzielnego, jedynie wyłącznie na korzyść żydów. To oczywiście rozchwala żydów coraz bardziej i coraz otwarciej i naraczliwie domagają się oni utworzenia z Polski judeo-polski — t. j. państwa polsko-żydowskiego. Bardzo ciekawy incydent w tym kierunku w tych dniach zaszedł we warszawskiej radzie miejskiej. Otóż podczas obrad na posiedzeniu rady miejskiej, zabiera głos członek żydowski „Bundu” a radny miejski Zyberty i poczynają odczytywać ustępy deklaracji programowej w języku żydowskim. Wrażenie, jakie to uczyniło na radnych narodowo-polskich opisuje organ żydowski „Nasz Przegląd” a mianowicie:

„W pierwszej chwili, ani przewodniczący Jaworowski ani też radni polscy, nie zorientowali się co się stało. Dopiero po chwili na ławach prawicowych. — (widocznie w klubie sanacji moralnej i u polskich socjalistów przyjęto tę prowokację żydowską w milczeniu — przyp. red.) powstała wrzawa i rozpoczęło się gwałtowne bicie w pulpity. Przewodniczący dzwoni kilkakrotnie — endek radny Chrzczonowski — sekretarz prezydjalny podchodzi do radnego Zyberty i usiłuje go zepchnąć z trybuny. Wrzawa wzmaga się coraz bardziej. Radny Zyberty czyta jednak dalej, wkońcu wobec wezwania przewodniczącego, zaprzestaje odczytania deklaracji, protestując ostro przeciw odebraniu mu głosu.

Taka sama scena powtarza się, kiedy radny frakcji żydowskiej poalej — sjonistycznej Lew po odczytaniu deklaracji w języku polskim, przystąpił do powtarzania postulatów zasadniczych w języku żydowskim. Tym razem endek podszedł do trybuny i wyrwał mówcy rękopis deklaracji. Na ławach prawicy powstaje wrzawa, endecy zbliżają się do trybuny, by rzucić się na radnego Lewa. Przewodniczący przerywa jednak na chwilę posiedzenie i radny Lew opuszcza wśród krzyków i groźb trybunę. Tak opisuje owe zajście żydowski „Nasz Przegląd”. Co z tego opisu wynika? Otóż najprzód to, iż na niesłychaną prowokację żydowską reaguje jedynie prawica narodowa i w ten sposób ziszcza zasadniczy punkt swego programu, a mianowicie obronę polskości Warszawy. Polskie partje lewicowe natomiast przyjmują ową prowokację żydowską obojętnie. Powtóre zajście to dowodzi nam jasno, do czego żydzi w Polsce zmierzają, a mianowicie do zupełnego równouprawnienia językowego, a w dalszym ciągu przekształcenia Polski na państwo polsko-żydowskie. Nie ulega wątpliwości, że żądań publicznych rozpraw w radach miejskich i magistratach w języku żydowskim, nie będą oni ograniczać tylko na Warszawę, ale i na inne miasta, gdzie ich mieszka większa ilość — a takich miast na terenie byłego zaboru rosyjskiego i austriackiego jest olbrzymia większość — potem przejdą te żądania na sejm i senat, na sądy, szkoły i t. d., i jeżeli żydom uda się dopięcie tego celu, to od razu mielibyśmy u siebie państwo judeo-polskie, gdzie każdy Polak chcąc podołać żydom musiałby się uczyć języka żydowskiego. Jeżeli nasze gazety — a między nimi i „Drwęca”, ostro występują przeciw inwazji żydowskiej, surowo karcąc tych, którzy używają swych lokali żydowskim interesom, albo sprzedają żydom swe ruchomości, to niejednemu takie stanowisko gazet polskich wydaje się może aż nazbyt przesadne, jak niemniej nieuzasadnione ciągle uwydatnienia niebezpieczeństwa żydow-

skiego. Bo cóż to szkodzi, tak myśli sobie nie jeden, że tu i tam jakiś żydziak sprowadzi się do naszego miasteczka? A jednak... szkodzi, bo za jednym i drugim, przyjdzie dziesiąty i powoli setni. Dopóki ich jest mało — będą oni potulni i skromni — ale niech ich się zbierze większa ilość, od razu staną się butni i zuchwali. Będą wybierać swoich radnych, będą domagać się dopuszczenia w radach miejskich obok języka polskiego i żydowskiego, będą się domagać żydowskich szkół, znajomości języka żydowskiego u polskich urzędników i t. p. W ten sposób jeżeli nie my, to nasze dzieci zmuszeni będą łamać sobie swój język

hebrajszczyzną albo żargonem i opłacać podatkami swemi potrzeby i uroszczenia kulturalne i polityczne żydowskie. Już starożytni znali zasadę: „Principias obsta” — zaraz na początku stawiaj opór. Skoro już żydostwo raz rozpleni i rozpanoszy się u nas za nadto, zapóźno będzie z nim walczyć. Trzeba ztem zaradzać w samych początkach. Jeżeli żydzi chcą sobie stworzyć własne państwo — wolną drogą do Palestyny. My im tego nie wzbraniamy. Ale Polska zbudowana polską pracą, polskim potem, polską krwią, odkupiona łzami i krwią męczeńską polska nie poto, by była ojczyzną nie dla żydów, ale dla nas.

Zatarg Socj. Zw. Kolejarzy z min. Romockim.

Warszawa, 17. 7. Min. Romocki przyjął delegację socjalistycznego związku kolejowców, prowadzoną przez postą Kuryłowicza. Kuryłowicz należy do najwybitniejszych zwolenników premjera w P. P. S. Był on właśnie twórcą strajku kolejowego w maju 1926 roku i zdecydował o powodzeniu zamachu. W toku rozmowy Kuryłowicza z ministrem Romockim, minister oburzony zachowaniem się Kuryłowicza, zwrócił mu uwagę, że nie ma zapominać, iż jest kolejarzem i rozmawia z ministrem kolei. Na to Kuryłowicz odpowiedział, że minister nie powinien zapominać, że rozmawia z postem. Wobec tego minister Romocki skończył rozmowę.

Zajście to wywołało wśród socjalistów wielkie oburzenie. „Robotnik” opisał je szczegółowo, za co

został skonfiskowany. Gdy w południe wydał drugie wydanie, w którym zmienił zakwestjonowane ustępy, został ponownie skonfiskowany. W południe zebrał się centralny komitet P. P. S. na naradę, na której zaproponowano urządzenie strajku generalnego, ale myśl tę odrzucono. Postanowiono natomiast zarządzić środki represyjne wobec jednostek, zajmujących wybitne stanowiska rządowe.

Stanowisko min. Romockiego nie zachwiane.

Warszawa. Wszelkie pogłoski, jakoby stanowisko ministra Romockiego na tle zajścia z pos. Kuryłowiczem, było osłabione, są — jak donosi prasa warszawska — zupełnie nieuzasadnione.

Pożyczka i komisja długów państwowych.

Warszawa. Pod przewodnictwem marszałka Trąpczyńskiego odbyło posiedzenie komisji kontroli długów państwowych. Komisja upoważniła swych członków, postów Michalskiego i Lypacewicza, do podpisania pożyczki 15.000.000 dolarów, jednak nie na podstawie dekretu w tej sprawie Prezydenta Mościckiego (bowiem pełnomocnictwem do wydania takiego dekretu nie miał rząd i Prezydent), lecz na podstawie upoważnienia rządu (z roku 1925) do podjęcia kredytu stabilizacyjnego dla Banku Polskiego do wysokości 200.000.000 złotych.

Obawa Niemiec o finansową pomoc angielsko-amerykańską dla Polski.

Berlin, 17. 7. Omawiając sprawę polsko-niemieckiej wojny celnej „Welt am Montag” zauważa, że Anglija i Ameryka ujawniają ostatnio gotowość przyznania znowu Polsce gospodarczych kredytów na odbudowę. Połączone jest to z pewnymi szansami, ale także z niejednym poważnym niebezpieczeństwem dla niemieckich interesów gospodarczych w Polsce. „Powinno się u nas uczyć z doświadczeń przeszłości” — kończy tygodnik niemiecki.

Wzrost bierności bilansu handlowego w czerwcu.

Według prowizorycznych obliczeń bilans handlowy za czerwiec rb. przedstawia się jak następuje:

Przywieziono ogółem 507 593 tonn, wartości 275 760 000 zł wywieziono zaś 1 468 166 tonn, wartości 196 439 000 zł. W przeliczeniu na złote w złocie wartość przywozu wynosi 160 040 000 zł wartość wywozu 114 006 000 zł, bierne saldo bilansu handlowego wynosi więc 46 034 000 złotych w złocie.

W porównaniu z danymi za miesiąc maj br. przywóz wykazuje zmniejszenie o 3774 tys. zł w złocie, głównie wskutek mniejszego importu zbóż, rud cynkowych, maszyn i aparatów. W wywozie ogólne zmniejszenie wynosi 171 tys. zł w złocie. Szczególnie zmniejszył się wywóz węgla, wzrósł natomiast wywóz masła, trzody chlewnej, drzewa, cynku i pyłu cynkowego.

Przerachowanie wkładek oszczędnościowych w P. K. O.

Na zasadzie rozporządzenia wykonawczego Min. Skarbu (Dz. ustaw № 50 z dnia 8. 6. rb. poz. 441) PKO. przystępuje do przerachowania wkładek oszczędnościowych, złożonych w walutach pełnowartościowych w PKO., a nie podjętych do dnia 10 sierpnia 1925 roku.

Narazie PKO. przyjmuje zgłoszenia dokonanych

wkładek, następnie po sprawdzeniu wydawac będzie specjalne książeczki, które będą na złote w złocie.

Wypłata zwaloryzowanych wkładek odbywać się będzie w drodze losowania, które odbywać się będzie co pół roku, każdego 1 maja i 1 listopada przez przeciąg 15 lat. Pierwsze losowanie odbędzie się dnia 1 maja 1928 r. ostatnie dnia 1 listopada 1940 r.

Podpisanie układu polsko-niemieckiego w sprawie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Berlin. Rządy polski i niemiecki zawarły układ, dotyczący całego obszaru ich państw, na mocy którego każdy rząd zapewni obywatelom drugiego państwa świadczenia ubezpieczeniowe na wypadek bezrobocia i pomocy dla pozbawionych zarobku włącznie z państwową pomocą doraźną dla bezrobocia i pomocy na wypadek kryzysów gospodarczych, na tych samych warunkach i w tymże zakresie jak obywatelom własnym.

Z uwagi na powyższe, układające się rządy miały możność wspólnie oświadczyć, że toczące się dotychczas przed komisją mieszaną na G. Śląsku postępowanie w sprawie polskiej ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia zostało załatwione. Układ podpisali ze strony Polski prezes delegacji polskiej dr. Prądzyński i naczelnik wydziału ministerstwa pracy i op. społ. dr. Horowitz.

Ostatnie wiadomości

Pogłoski o nowych przesunięciach w tonie rządu. — Komisarz rządowy wyznaczony zostanie dla Pruszkowa. — Rozwiązanie sejmików i nowe wybory w wojew. warszawskim. — Sprawa liczników „Pasty”, na porządku dziennym Rady miejskiej w Warszawie.

Warszawa, 20. 7. W dniach ostatnich pojawiły się coraz to nowe pogłoski o mających nastąpić przesunięciach w tonie rządu. „Gazeta Warsz. Poranna” opisuje podobnie jak „Robotnik” mające nastąpić przekształcenia rządu jako pewnego rodzaju zwrot w prawo wzmacniających wpływów konserwatystów. W szczególności konserwatyści mieli by otrzymać stanowisko min. spraw wewn. oraz zmianę na stanowisku min. robót publicznych. Są to jednak luźne pogłoski, których zrealizowania nie można w żadnym razie oczekiwać przed końcem okresu „ogórków” politycznych.

Organ N. P. R. „Głos Codzienny” podaje pogłoskę o mającej nastąpić dymisji min. Zaleskiego. Jako następcę wymienia pismo Knolla i Radziwiłła. Pogłoska ta ma mało cech prawdopodobieństwa.

W dniach najbliższych władze nadzorcze wyznaczają komisarza rządowego dla samorządu miejskiego w Pruszkowie. Naznaczenie władzy samorządowej wynika z niemożności wyboru przez Radę miejską Pruszkowa bur-

mistrza, mimo próby podejmowanej w ciągu 5 posiedzeń i 12 głosowań, bowiem kandydaci prawicy i komuniści uzyskiwali tę samą ilość głosów. Wobec niemożności dojścia do kompromisu, do wyborów burmistrza nie doszło.

Podobny stan rzeczy może się wytworzyć w szeregu nowoobranych Radach miejskich miast b. Kongresówki.

W dniu wczorajszym władze zarządziły rozwiązanie wszystkich sejmików powiatowych w woj. warszawskim. Również M. S. W. zarządziło nowe wybory, które zostaną ukończone w ciągu sierpnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej przyjęto m. in. jednomyślnie wniosek nagły, wzywający magistrat do wystąpienia przeciwko towarzystwu „Pasta” ze względu na sprzeczność liczników telefonicznych. Wniosek popierali radni Ebert (sanacja), Lipczyński (K. O. P. S.) i Miławski (P. P. S.). Przewodniczący Wilczyński występował ostro w czasie przemówienia przeciwko rządowi.

Straszne upały ogarnęły Europę i Amerykę.

Na południowych obszarach Rosji zanotowano temperaturę do 72 stopni Celsjusza. Znaczna liczba osób poniosła śmierć od porażenia słonecznego.

W całej Estonii panują rzadkie upały. Temperatura dochodzi do 42 stopni Celsjusza.

Fala upałów w Stanach przybiera coraz większe rozmiary. W samym Nowym Jorku w ciągu ostatnich dwóch dni porażeniu uległo 120 osób, przyczem 74 zmarło. Najgwałtowniejsza fala upałów przypada na Stany wschodnie a zwłaszcza południowo-wschodnie. Stany nawiedzone katastrofą powodzi Missisipi obecnie ucierpiały znowu od gwałtownych burz i orkanów, które towarzyszyły upałom.

Huragan w Kanadzie.

Nowy Jork. Burza połączona z piorunami spo-

wodowała wielkie pożary na wsch. granicy Kanady na wyspach Nowofundlandzkich. Pożar ogarał port wraz z wszystkimi zabudowaniami, które spłonęły tak samo jak 30 okrętów. Pozostałe okręty w liczbie 150 uratowały się wyjazdem na pełne morze.

London. Jak donoszą z Kanady, wyrządził wicher duże szkody w Zachodnim Ontario. Cztery osoby padły ofiarą. Szkody materialne, wyrządzone w prerjach, wynoszą 40 milionów dolarów.

Powódź w Chinach.

London, 17. 7. Według wiadomości z Chin, prowincję Honan nawiedziła wielka katastrofa powodzi. Według prowizorycznych obliczeń 1000 ludzi poniosło śmierć. Pod Górą Sw. Anny piorun zabił trzej ludzi.

Piękny przykład.

Jak wiadomo Ministerstwo Poczty i Telegrafów, ażeby uczcić rocznicę Konstytucji 3 Maja, jak również, ażeby przysporzyć środków na cele oświaty pozaszkolnej, wydało nową serję znaczków pocztowych po 10 i 20 groszy, które będą sprzedawane po 15 i 25 groszy, a 5 groszy z każdego znaczka będzie przeznaczony na oświatę — w trzech województwach zachodnich na Towarzystwo Czytelnicy Ludowych. Ta nowa emisja znaczków pocztowych, wydrukowana w niewielkim nakładzie 6.000.000 sztuk będzie mogła być używana na karty pocztowe, listy i inne przesyłki tylko do 1. kwietnia 1928. r.

Rysunek tych znaczków pocztowych o zwykłym wymiarze przedstawia młodzieńca trzymającego w ręku płonąca lampę oliwną. W górnej części znaczka znajduje się napis: „na oświatę 5 gr.”. Znaczki powyższe są w kolorach brązowym — znaczek 10 gr. i ciemnoniebieskim — znaczek 20 gr.

Żeby zapropagować używanie tych znaczków, znany kupiec warszawski p. Henneberg zakupił ich za 32.000 zł. i rozesłał w odpowiednich ilościach do firm za przyjaźnionych. I niebyło wypadku, żeby która z firm nie odesłała pieniędzy należnych za znaczki.

Należy się spodziewać, że i nasze miasta pospieszą w ślady stolicy, że w odpowiednim stosunku też złożą oświadczenie pozaszkolnej należną jej daninę, że znajdzie się i u nas ktoś, kto pójdzie za przykładem p. Henneberga. Czekamy i pragniemy nazwisko szlachetnego inicjatora jak najprędzej podać do wiadomości publicznej.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 18. 7.

Zyto	49.25—50.25
Pszenica	50.25—53.25
Jęczmień	42.50—43.50
Owies	40.50—41.50
Mąka żyt. 70 proc.	72.50—
Mąka pszenna 65 proc.	73.75—
Osipa pszenna	25.50—
Osipa żytnia	31.00—32.00

Kurs dolara.

Warszawa, 20. 7. Dolar 8.915 Tendencja spokojna.

1 funt angielski	43.44
100 franc. franek.	35.02

Za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W czwartek, dnia 21. 7. 27 r. o godz. 12.30 w połud. będą sprzedawać w Skarlinie u p. małż. Heyków za gotówkę najwięcej dającemu:

1 maszynę do szycia.

Nowemiasto, dnia 20. 7. 1927 r.

Sommerfeld, kom. sądowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W sobotę dnia 23-go bm. o godz. 2-giej po południu sprzedawać będą w Szwarconowie u p. Sikorskiego za gotówkę najwięcej dającemu:

2 prosiaki.

Szukalski, kom. sądowy Lubawa.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W piątek, dnia 22. 7. 27 r. o godz. 12 w południe będą sprzedawać w Nowemście w firmie Frankpol za gotówkę najwięcej dającemu:

1 heblarkę.

Nowemiasto, dnia 20. 7. 1927 r.

Sommerfeld, kom. sądowy.

Podajemy do wiadomości,

że wnioski o długoterminowy kredyt Państwowego Banku Rolnego stawiać można za naszym pośrednictwem.

W sprawie powyższej udzielamy wszelkich informacji oraz załatwiamy potrzebne formalności. Przepisowe formularze do wniosków można u nas otrzymać.

BANK LUDOWY W LUBAWIE.

KOSY

ręczne kute Pleszewianki i „Kościszko” w różnych długościach, pierwszorzędny wyrób. Na każdą kosę udziela się gwarancję.

N. Ewertowski, Nowemiasto

Telefon 66. handel żelaza Telefon 66.

Za złożone nam z powodu srebrnego naszego jubileuszu małżeńskiego powinszowania, pozwalamy sobie na tej drodze złożyć serdeczne

„Bóg zapłać“.

Franciszkostwo Kurzętkowsy.

Nowemiasto n. Drwęcą, dn. 18. VII. 1927 r.

Kazanice.

W niedzielę 24. lipca br. o godz. 4 po połud. odbędzie się

ZABAWA ROLNICZA

z przedstawieniem amatorskim

w ogrodzie p. Franciszka Pokojskiego, na którą uprzejmie zaprasza Zarząd.

Długoterminowy kredyt amortyzacyjny

udziela rolnikom Państwowy Bank Rolny w Grudziądzu. Dokładnych informacji oraz pośrednictwo przy zaciąganiu pożyczki przyjmuje

Bank ludowy w Nowemście.

Wszelkie

DRUKI

wykonuje szybko, gustownie i po cenach umiarkowanych

DRUKARNIA „DRWĘCY”,

Nowemiasto, Rynek 4 Telef. 8

Łódź

została schwytana w Kurzętniku.

Można ją odebrać za odškodowaniem z tutejszego sołectwa.

Kurlenda, sołtys.

Wypożyczam SAMOCHODY

po cenach konkurencyjnych. Zgłoszenia pod telefon

Nr. 36.

Szukam dzierżawy gospodarstwa

od 40 do 50 mórg. Kto, wskaże ekspedycja „Drwęcy”.

Gospodarstwo

15-morgowe, pszennej ziemi, z żywym i martwym inwentarzem jest od zaraz na sprzedaż.

Fr. Diwicki, M. Bałówki.

Gospodarstwo

48 mórg dobrej ziemi z obfitym inwentarzem od zaraz na sprzedaż.

Anna Schulz, Brzeziny, p. Jamielnik.

Poszukuję akordników

do siewca 30 morgów żyta **Bróza Mikołajki.**

Poszukuję od 1-go sierpnia **służącej NOWOCZYNOWA,** nauczycielowa, Tereszewo.

Smole Lepak Papę Cement Wapno

po tanich cenach i na dogodnych warunkach poleca **Rolnik w Lubawie.**

Całkowite

urządzenie kowalskie jest od zaraz na sprzedaż KNOPKA, Omule, powiat lubawski.

Mam na sprzedaż około **50 kłaf.**

TORFU

Cena podług umowy. **Chabałowski, Lubawa ul. Kopernika.**

korzystnie sprzedać jakiegokolwiek interes, gospodarstwo, rolę lub domostwo niech ogłasza w

„Drwęcy”

KARTY

do gry poleca **Księgarnia „Drwęcy”.**